

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2004 Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2004 N:o 1319—1327

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1319	Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta	3733
1320	Laki vakuutusyhdistyslain muuttamisesta	3742
1321	Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta	3751
1322	Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta	3753
1323	Laki eläkesäätiölain muuttamisesta	3754
1324	Laki vakuutuslainsäädännön muuttamisesta	3758
1325	Laki merimieseläkelain muuttamisesta	3763
1326	Laki maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta	3766
1327	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen, biologisten hyödykkeiden ja eräiden muiden sijoitusten merkitsemisestä vakuutuslainsäädännön ja eläkesäätiön tilinpäätökseen	3769

N:o 1319

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 4 e ja 10 §, 11 b §:n 1 momentti sekä 11 luvun 5 §:n 1 momentin 9 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 10 luvun 4 e § ja 11 b §:n 1 momentti laissa 1204/1998, 10 luvun 10 § laissa 611/1997 ja viimeksi mainitussa laissa ja 11 luvun 5 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 416/2004,

muutetaan 1 luvun 3 §:n 3 momentti, 8 luvun 7 §:n 1 momentti ja 8 a §:n 4 momentti, 9 luvun 3 a §:n 1 momentti, 10 luvun otsikko, 1, 1 b ja 1 c §, 2 §:n 6 momentti, 4 b §:n 1 momentin 2 kohta, 4 c §:n 1, 2 ja 4—6 momentti, 4 d §:n 1 momentti, 5 §:n 2 momentti, 11, 11 a ja 12 §, 13 §:n 2 momentti ja 14 §, 12 luvun 2 §:n 1 momentti, 14 luvun 1 §:n 2 momentti ja 2 §, 16 luvun 7 §, 16 a luvun 5 § sekä 18 luvun 5 §:n 1 momentin 7 kohta ja 10 a §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 3 §:n 3 momentti ja 14 luvun 1 §:n 2 momentti laissa 389/1995, 8 luvun 8 a §:n 4 momentti ja 10 luvun otsikko mainitussa laissa 611/1997, 9 luvun 3 a §:n 1 momentti laissa 1022/1996, 10 luvun 1 § mainitussa laissa 1204/1998 ja laissa 79/1999, 10 luvun 1 b § laissa 49/2002, 10 luvun 1 c, 11 a ja 14 § sekä 18 luvun 5 §:n 1 momentin 7 kohta mainitussa laissa 79/1999, 10 luvun 2 §:n 6 momentti laissa 1087/1996, 10 luvun 4 b §:n 1 momentin 2 kohta, 4 c §:n 1, 2 ja 4—6 momentti, 4 d §:n 1 momentti, 5 §:n 2 momentti ja 12 § sekä 12 luvun 2 §:n 1 momentti mainitussa laissa 1204/1998, 10 luvun 11 § mainitussa laissa 1204/1998 sekä laissa 949/2000 ja 707/2004, 10 luvun 13 §:n 2

HE 224/2004
TaVM 31/2004
EV 230/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1606/2002; EYVL N:o L 243, 11.9.2002, s. 1
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/65/EY; EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 28
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY; EYVL N:o L 178, 17.7.2003, s. 16

momentti laissa 109/1999, 12 luvun 2 §:n 1 momentti, 16 luvun 7 § ja 16 a luvun 5 § mainituissa laeissa 611/1997 ja 1204/1998, 14 luvun 1 §:n 2 momentti mainitussa laissa 389/1995, 14 luvun 2 § osaksi mainitussa laissa 949/2000 sekä 18 luvun 10 a §:n 2 momentti mainitussa laissa 416/2004 sekä

lisätään 10 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1087/1996 ja laissa 355/1997, uusi 7 momentti, 4 c §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1204/1998, uusi 7—11 momentti ja 12 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 611/1997, 1204/1998 ja 416/2004, uusi 6 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

3 §

Henkivakuutuksella tarkoitetaan henkivakuutuksesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (2002/83/EY) tarkoitettuihin henkivakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa. *Vahinkovakuutuksella* tarkoitetaan muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa neuvoston ensimmäisessä direktiivissä (73/239/ETY) tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa sekä jälleenvakuutusta. Vakuutusluokista säädetään tarkemmin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

8 luku

Yhtiökokous

7 §

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Kokouksessa on esitettävä tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä, jos yhtiöllä on hallintoneuvosto, sen lausunto niistä.

8 a §

Milloin yhtiökokouksessa käsitellään tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, on tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat asiakirjat tai niiden jäljennökset pidettävä vähintään viikon ajan ennen kokousta yhtiön pääkonttorissa osakkaiden nähtävinä ja viivytyksettä lähetettävä osakkaalle, joka sitä pyytää.

9 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

3 a §

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle vakuutusyhtiötä koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan toimiluvan antamisen edellytyksiä tai vakuutusyhtiön toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan vakuutusyhtiön toiminnan jatkumisen; tai

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutukseen tai tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

10 luku

Tilinpäätös, konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja vastuuvelan kattaminen

1 §

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, vakuutusyhtiön tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan myös osakeyhtiölain 11 luvun 2 ja 6 a §:n, 9 §:n 2, 4 ja 6 momentin sekä 9 a §:n 1—3 momentin ja 14 §:n säännöksiä. Mitä näissä lainkohdissa säädetään osakkeista ja osakepääomasta, sovelletaan soveltuvin osin keskinäisen vakuutusyhtiön takuuosuuksiin ja takuupääomaan.

Vakuutusyhtiön kirjanpidossa ja tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän luvun säännöksistä

tai vakuutustoiminnan erityisluonteeseen perustuvista sosiaali- ja terveysministeriön määräyksistä tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, 2 luvun 4 §:n 2 momenttia, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia, 6 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a, 13, 16 ja 17 §:ää, 7 a luvun 2—5 §:ää sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta vakuutusyhtiön tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 ja 2 §:ää, 5 §:n 1 momenttia, 7 §:n 6 momenttia, 7 a luvun 2—5 §:ää ja 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta vakuutusyhtiön konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön toimintakertomuksen laatimiseen. Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 3 momentin säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 3 momentissa mainittuja säännöksiä, sovelletaan vakuutusyhtiön konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen.

Kirjanpitolain 3 luvun 3 §:n 1 momentin 2 a kohtaa ei sovelleta vakuutusyhtiön tilinpäätöksessä tai konsernitilinpäätöksessä Suomen lainsäädännön mukaisesti määräytyvien vakuutussopimusten käsittelyyn.

Kirjanpitolain pysyvillä vastaavilla tarkoitetaan vakuutusyhtiön taseen eriä aineettomat ja aineelliset hyödykkeet tavaravarastoja lukuun ottamatta ja vaihto-omaisuudella tarkoitetaan tavaravarastoja. Aineellisiin ja aineetomiin hyödykkeisiin sovelletaan kirjanpitolain pysyviä vastaavia koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 3 momentissa mainittuja säännöksiä, sekä 5 luvun 13 ja 16 §:ää. Tavaravarastoihin sovelletaan kirjanpitolain vaihto-omaisuutta koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 3 momentissa mainittuja säännöksiä, sekä 5 luvun 16 §:ää.

Kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudatetaan tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisessa siten, että:

1) sellainen vakuutusyhtiö ja vakuutusomistusyhteisö, joka on kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 (IAS-asetus) 4 artiklassa tarkoitettu julkisesti noteerattu yhtiö, laatii konsernitilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen;

2) jos 1 kohdassa tarkoitettu vakuutusyhtiö ei ole velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöstä, sen on laadittava tilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen; sekä

3) muu kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu vakuutusyhtiö ja vakuutusomistusyhteisö saa laatia konsernitilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen.

Edellä 7 momentissa tarkoitettuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sovelletaan, mitä kirjanpitolaissa säädetään 1 luvun 1 §:ssä kirjanpitovelvollisuudesta, 2 §:ssä kahdenkertaisesta kirjanpidosta, 3 §:ssä hyvästä kirjanpitotavasta, 5 §:ssä määräysvallasta, 6 §:ssä konserniyrityksestä, emoyrityksestä ja tytäryrityksestä, 2 luvussa liiketapahtumien kirjaamisesta ja kirjanpitoaineistosta, 3 luvun 5 §:ssä kielestä ja valuutasta, 7 §:ssä tilinpäätöksen päiväyksestä ja allekirjoituksesta, 8 §:ssä tasekirjasta, 9 §:ssä tilinpäätöksen rekisteröinnistä, 10 §:ssä tilinpäätöksen julkistamisesta, 11 §:ssä jäljennösten antamisvelvollisuudesta, 12 §:ssä tilintarkastusta koskevista tiedoista ja 13 §:ssä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä ja 6 luvun 19 §:ssä yhdistelylaskelmien säilyttämisestä.

Edellä 7 momentissa tarkoitettuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sekä niihin liitettävään toimintakertomukseen sovelletaan, mitä tämän lain 10 luvussa säädetään, 1 b §:ssä liiketapahtumien kirjaamisesta, 1 c §:ssä toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksen laatimisajasta, 2 §:n 7 momentissa vakuutusteknisestä vastuuvastausta ja vakava-raisuudesta, 4 d §:ssä sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvastuun katteena olevien sijoitusten esittämisestä taseessa, 11 §:n 1 momentissa konsernitilinpäätöksestä ja liitetiedoista sekä 11 ja 12 §:ssä toimintakertomuksesta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että edellä 7 momentissa tarkoitettussa tilinpäätöksessä ja konsernitilinpäätöksessä on annettava sellaisia lisätietoja, joiden antamiseen kansainväliset tilinpäätösstandardit eivät velvoita.

1 b §

Käteisellä rahalla suoritettavat maksut on kirjattava aikajärjestykseen viipymättä päiväkohtaisesti. Muut kirjaukset saadaan tehdä

kuukausikohtaisesti tai muulla vastaavalla jaksotuksella kolmen kuukauden kuluessa kalenterikuukauden tai jakson päättymisestä.

1 c §

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;

2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman;

3) rahoituslaskelman, jossa on annettava selvitys varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana; sekä

4) taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä ilmoitettavat tiedot (*liitetiedot*).

Kustakin taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (*vertailutieto*). Jos taseen, tuloslaskelman tai rahoituslaskelman erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen.

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista.

Tilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

2 §

Jos vakuutuksen on antanut yhtä useampi vakuutuslaitos yhteisesti ehdoin, että ne ovat vastuussa omasta ja toistensa puolesta, saadaan sellaisesta ehdosta huolimatta jättää vastuuvelkaan ottamatta se osa vastuun pääoma-arvosta, joka sopimuksen mukaan kuuluu toiselle suomalaiselle vakuutuslaitokselle tai ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle, jollei se ole selvitystilassa tai 14 luvun 6 §:ssä tarkoitettussa asemassa. Viimeksi mainituissa tapauksissa tai, kun kysymyksessä on muu ulkomainen vakuutusyhtiö, Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus päättää, saadaanko ja missä määrin toiselle vakuutuslaitokselle kuuluvan vastuun pääoma-arvo jättää vastuuvelkaan ottamatta.

Vakuutusyhtiön, joka on laatinut tilinpäätöksensä tämän luvun 1 §:n 7 momentissa tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, on esitettävä tilinpäätöksen liitetietona vakuutustekninen vastuuvelka tämän luvun 4 b §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti laskettuna. Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä vakuutusteknisen vastuuvelan ja vakavaraisuuden ilmoittamisesta tilinpäätöksessä.

4 b §

Taseeseen merkitään:

2) vakuutustekninen vastuuvelka tämän luvun 2 §:n, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 14 §:n ja vakuutusyhtiön vastuuvelan laskentaperiaatteista annetun asetuksen (248/1999) säännöksiä sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön määräyksiä ja päätöksiä noudattaen laskettuun arvoon; sekä

4 c §

Tilikauden päättyessä jäljellä olevien taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten hankintameno aktivoidaan. Rakenusten hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi. Jos sijoituksen käypä arvo on tilikauden päättyessä vielä poistamatonta hankintamenoa tai tämän momentin perusteella aikaisemmin tehdyillä arvonalennuksilla vähennetty hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jollei sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö erityisestä syystä toisin määrää, käyttöomaisuudeksi ja saamiseksi katsottavien sijoitusten osalta arvonalennus voidaan jättää tekemättä, jos arvon alentumista on pidettävä tilapäisenä. Jos arvonalennus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

Joukkovelkakirjalainat ja muut vastaavat raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan merkitä taseeseen 1 momentista poikkeavalla tavalla sen mukaan kuin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

Jos rakennuksen arvoa on korotettu, tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu poisto lasketaan hankintamenoa ja arvonkorotuksen

yhteismäärästä. Arvonkorotusrahastosta voidaan siirtää aikaisempien tilikausien voitot ja tappiot sisältävään tase-erään rinnastettavaksi erilliseksi eräksi sellainen määrä, joka vastaa arvonkorotuksesta tilikaudella tai aikaisemmilta tilikausilta tehtyjä poistoja, jotka on merkitty tuloslaskelmaan kuluiksi.

Edellä 1—3 momentissa ja 4 b §:ssä säädetystä poiketen rahoitusvälineet voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään joko tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan tai taseen omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan ja taseeseen sekä rahoitusvälineistä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sellaiset sijoitukset, joilla vakuutusyhtiö käy kauppaa, voidaan luokitella vakuutusyhtiön kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvälineisiin. Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkempia määräyksiä rahoitusvälineiden luokittelusta ja suojauslaskennasta.

Edellä 1, 3 ja 4 momentista poiketen sijoituskiinteistöt ja sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa mainitut muut sijoitukset voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan sekä näistä eristä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Vakuutusyhtiön tulee valita arvostustapa siten, että tiettyyn käyttötarkoitukseen luettaviin varoihin sovelletaan yhdenmukaisia arvostusperiaatteita. Jos vakuutusyhtiö valitsee arvostusperiaatteeksi 5 tai 6 momentin mukaisen käypään arvoon arvostamisen, vakuutusyhtiö ei voi soveltaa vastaavaan käyttötarkoitukseen luettaviin muihin vastaaviin varoihin samanaikaisesti 1—4 momentissa määriteltyjä arvostusperiaatteita. Valittua arvostustapaa noudatetaan johdonmukaisesti.

Hyödyke siirretään sijoitusomaisuudeksi

tai käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten ryhmästä toiseen 1—4 momentissa tarkoitetun tasearvon määräisenä silloin, kun noudatetaan 1—4 momentissa määriteltyjä arvostusperiaatteita.

Taseen liitteenä on ilmoitettava tase-eräkohtaisesti sijoitusten hankintameno ja käypä arvo siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarkemmin määrää.

Jos 3 momentissa tarkoitetun korotuksen kohteena on emoyrityksen omistamia tytäryrityksen osakkeita tai osuuksia, tytäryhteisön omistamia emoyrityksen osakkeita tai osuuksia on korotusta tehtäessä pidettävä arvottomina.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sijoitusten käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, sijoitusten käyvän arvon ja hankintameno määrittämisestä, sijoitus- ja käyttöomaisuuden välisistä siirroista sekä rakennusten suunnitelman mukaisten poistojen esittämistavasta.

4 d §

Mitä 4 c §:n 1—9 momentissa säädetään, ei koske sijoitussidonnaisia vakuutuksia.

5 §

Pääomalaina merkitään taseeseen omana eräänä siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

11 §

Emoyhtiönä oleva vakuutusyhtiö on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyritysten taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin emoyhtiön tilinpäätös. Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernin rahoituslaskelma, jossa on annettava selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on soveltuvin osin noudatettava 1 c §:n 1, 2, 4 ja 5 momentin, 4, 4 a—4 d, 5, 8 ja 9 §:n ja 14 §:n 2 momentin sekä osakeyhtiölain 11 luvun 2 ja 6 a §:n säännöksiä.

Emoyhtiön toimintakertomuksessa esite-

tään tämän luvun 1 c §:n 3 momentissa tarkoitettut tiedot myös konsernista.

Konsernitilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

Konsernitilinpäätös saadaan jättää laatimatta, jos:

1) Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisella yhteisöllä on emoyhtiössä vähintään yhdeksän kymmenesosan omistusosuus;

2) emoyhtiön muut omistajat ovat antaneet suostumuksensa laatimatta jättämiseen; sekä

3) emoyhtiön ja sen tytäryhteisöjen tilinpäätökset yhdistellään Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisen yhteisön konsernitilinpäätökseen, joka ilmoitetaan rekisteröitäväksi kirjanpitolain 3 luvun 9 §:ssä mainitulla tavalla.

Konsernitilinpäätös on kuitenkin aina laadittava, jos emoyhtiö on julkinen vakuutusyhtiö tai sellainen yksityinen vakuutusyhtiö, joka jakaa varoja osakkaille, antaa 12 luvun 5 §:n 1 tai 5 momentissa tarkoitetun rahallisan tai vakuuden, palauttaa pääomallainaan pääomaa tai maksaa sen korkoa tai muuta hyvitystä.

Mitä tässä luvussa säädetään konsernitilinpäätöksestä ja emoyhtiön toimintakertomuksessa konsernista esitettävistä tiedoista, sovelletaan soveltuvin osin konsernitilinpäätökseen ja emoyhtiön toimintakertomukseen sellaisessa konsernissa, jonka emoyhtiönä on suomalainen vakuutusomistusyhteisö.

Jos vakuutusyhtiön tai vakuutusomistusyhteisön konserniin kuuluu luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, konsernitilinpäätös voidaan laatia tämän luvun säännösten estämättä siten kuin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 4 luvussa säädetään, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

11 a §

Tytäryhteisön tilinpäätös saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, jos siihen on kirjanpitolain 6 luvun 3 §:n mukainen peruste. Lakisääteistä työeläkevakuutusta harjoittavan tytär- tai osakkuusyrityksen tilinpäätöstietoja ei saa yhdistellä toisen va-

kuutusyhtiön tai muun yhteisön konsernitilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävällä kotimaisella tytäryhteisöllä tulee olla sama tilikausi kuin emoyhtiönä olevalla vakuutusyhtiöllä ja vakuutusomistusyhteisöllä, jollei Vakuutusvalvontavirasto myönnä tästä tämän luvun 14 §:n 7 momentissa tarkoitettua poikkeusta.

12 §

Emoyhtiön toimintakertomuksessa on konsernista annettava osakeyhtiölain 11 luvun 9 §:n 2 momentissa ja 9 a §:n 1—3 momentissa tarkoitettut selvitykset. Lisäksi on ilmoitettava se määrä, joka konsernin vapaasta omasta pääomasta konserniin kuuluvien yhtiöiden on yhtiöjärjestyksen mukaan siirrettävä sidottuun omaan pääomaan.

13 §

Edellä 1 momentissa tarkoitetun katsauksen julkistamista sekä sen sisältöä koskevat määräykset antaa sekä poikkeukset myöntää kuitenkin osakeyhtiölain 11 luvun 12 §:stä poiketen Vakuutusvalvontavirasto.

14 §

Vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseesta, konsernituloslaskelmasta ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset vakuutusyhtiön tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen, toimintakertomuksen, osavuositarkastuksen, vuositarkastuksen sekä tilinpäätöstiedotteen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän luvun, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitettujen asetusten, osakeyhtiölain tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta vakuutusyhtiöihin ja vakuutusomistusyhteisöihin. Kirjanpitolain 7 a luvussa tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta ohjeita ja lausuntoja voidaan antaa siltä osin kuin ne koskevat yksinomaan vakuutus toimintaa.

Vakuutusvalvontavirasto voi vakuutusyhtiön tai vakuutusomistusyhteisön hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoitetuista säännöksistä ja määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi vakuutusyhtiön tai vakuutusomistusyhteisön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu määräys, ohje, lausunto tai lupa on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävää, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydyttävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisistä syistä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia tämän luvun 1 c §:n 5 momentin, 11 a §:n 2 momentin, 14 §:n 1 momentin ja kirjanpitolain 2 luvun 9 §:n 1 momentin säännöksistä. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole tilinpäätöstä ja konsernitilinpäätöstä koskevien Euroopan yhteisöjen säädösten vastainen.

12 luku

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö

2 §

Vakuutusyhtiön voitonjako ei saa ylittää viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja yhtiön muun vapaan oman pääoman yhteismäärää vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla sekä muilla jakokelvottomilla erillä, jotka ovat:

1) määrä, joka yhtiöjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon tai muutoin on jätettävä jakamatta;

2) määrä, joka vakuutusyhtiön tasoitusmäärästä on 10 luvun 1 §:n 7 momentin perusteella laaditussa tilinpäätöksessä merkitty vapaaan omaan pääomaan; sekä

3) määrä, joka vakuutusyhtiön taseen pääryhmään ”sijoitukset” sisältyvien sijoitusten realisoitumattomista arvonnousuista on 10 luvun 4 c §:n 5 ja 6 momentin tai 10 luvun 1 §:n 7 momentin perusteella merkitty vapaaan omaan pääomaan.

Mitä 1 momentin 3 kohdassa säädetään, ei koske työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä.

14 luku

Vakuutusyhtiön ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvan yrityksen valvonta

1 §

Vakuutusyhtiön talouden valvonta myöskin harjoittaman 2 a luvun 1 §:n 1 momentissa ja 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua vakuutusliikkeen osalta kuuluu Vakuutusvalvontavirastolle. Talouden valvonta käsittää erityisesti vakuutusyhtiön vakavaraisuuden, vakuutusteknisen vastuuvelan, sen katteena olevien varojen sekä vahinkovakuutusluokan 18 (*matka-apu*) harjoittamiseen käytettävissä olevien voimavarojen tarkastamisen.

2 §

Vakuutusyhtiön tulee vuosittain kuukauden kuluessa siitä yhtiökokouksesta, jossa tilinpäätös ja toimintakertomus on vahvistettu, kuitenkin viimeistään heinäkuussa tai Vakuutusvalvontaviraston hyväksymänä myöhemmänä ajankohtana, toimittaa virastolle sen laatiman kaavan mukainen kertomus toiminnastaan ja tilastaan.

Henkivakuutusyhtiön on lisäksi ennen tilintarkastuksen alkamista toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle selostus vastuuvelan laskemisesta sekä viraston määräämässä ajassa tutkimus vakuutusliikkeestä. Mainittu selostus ja tutkimus on laadittava viraston antamien ohjeiden mukaisesti.

Suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on vuosittain toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle oma tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa sekä konsernitilinpäätöksensä viraston määräämässä ajassa.

16 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastus

7 §

Sulautumissuunnitelmaan on kunkin sulautumiseen osallistuvan yhtiön osalta liitettävä:

1) jäljennökset kolmea viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos sulautumisesta päättävässä yhtiökokouksessa käsitellään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös tätä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä kahden tätä edeltäneen tilikauden tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista;

2) jos viimeisen tilinpäätöksen tarkoittaman tilikauden päättymisestä on kulunut sulautumisesta päättävään yhtiökokoukseen mennessä yli kuusi kuukautta eikä kokouksessa käsitellä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös välitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, jotka eivät saa olla neljää kuukautta vanhempia ja jotka on laadittu ja tarkastettu noudattaen soveltuvin osin tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä;

3) jäljennös viimeisen tilinpäätöksen jälkeen laaditusta osavuosisikatsauksesta, jos katsauskausi ei sisälly välitilinpäätökseen;

4) hallituksen selostus viimeisen tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, välitilinpäätöksen tai osavuosisikatsauksen jälkeisistä yhtiön asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista;

5) tilintarkastajien ja hallintoneuvoston lausunto välitilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta, osavuosisikatsauksesta ja hallituksen selostuksesta;

6) 6 §:ssä tarkoitettu lausunto sulautumissuunnitelmasta; ja

7) 4 §:n 4 momentissa ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitettut Vakuutusvalvontaviraston suostumukset.

16 a luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

5 §

Vakuutuskannan luovuttamista koskevaan suunnitelmaan on liitettävä sekä luovuttavan että vastaanottavan yhtiön osalta:

1) jäljennökset kolmea viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos vakuutuskannan luovuttamisesta päättävässä yhtiökokouksessa käsitellään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös tätä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ja kahden tätä edeltäneen tilikauden tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista;

2) jos viimeisen tilinpäätöksen tarkoittaman tilikauden päättymisestä on kulunut vakuutuskannan luovuttamisesta päättävään yhtiökokoukseen mennessä yli kuusi kuukautta eikä kokouksessa käsitellä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös välitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, jotka eivät saa olla neljää kuukautta vanhempia ja jotka on laadittu ja tarkastettu noudattaen soveltuvin osin tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä;

3) jäljennös viimeisen tilinpäätöksen jälkeen laaditusta osavuosisikatsauksesta, jos katsauskausi ei sisälly välitilinpäätökseen;

4) hallituksen selostus viimeisen tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, välitilinpäätöksen tai osavuosisikatsauksen jälkeen sattuneista yhtiön asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista;

5) tilintarkastajien ja hallintoneuvoston lausunto välitilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta, osavuosisikatsauksesta ja hallituksen selostuksesta; ja

6) 4 §:ssä tarkoitettu lausunto vakuutuskannan luovuttamista koskevasta suunnitelmasta.

18 luku

Erinäisiä säännöksiä

5 §

Joka tahallaan

---

7) rikkoo osakeyhtiölain 11 luvun 14 §:n säännöksiä tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen tai toimintakertomuksen toimittamisesta rekisteriviranomaiselle taikka jättää toimittamatta tämän lain mukaan sosiaali- ja terveysministeriölle tai Vakuutusvalvontavirastolle annettavan ilmoituksen tai muun tiedon,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikkomuksesta* sakkoon.

10 a §

Vakuutusvalvontavirastoon ei sovelleta, mitä tämän lain 1 luvun 3 §:n 3 momentissa, 4 §:n 1 ja 6 momentissa sekä 4 a §:n 1 ja 3 momentissa, 2 luvun 1 a §:n 2 momentissa, 2 §:n 1 ja 4—6 momentissa sekä 2 a ja 5 a §:ssä, 9 luvun 5 §:ssä, 10 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentissa, 2 §:n 4 momentissa, 3 §:n 3 momentin 7 kohdassa, 4 momentissa sekä 5 momentin 12 kohdassa, 3 a §:n 2—5 momentissa, 4 b §:n 1 momentin 2 kohdassa, 4 c §:n 1, 2, 5 ja 6 momentissa, 5 §:n 2 momentissa ja 14 §:ssä, 11 luvussa, 13 luvun 4 §:ssä, 14 luvun 3 §:ssä, 5 §:n 1 momentissa sekä 5 a §:n 1 momentissa, 14 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 15 luvun 13 §:ssä sekä 18 luvun 5 §:n 1 momentin 7 kohdassa, 6, 6 a, 6 b ja 7 §:ssä, 8 §:n 1 momentissa ja 9 §:n 2 momentissa säädetään sosiaali- ja terveysministeriöstä tai asianomaisesta ministeriöstä.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vakuutusyhtiön kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Vakuutusyhtiö saa soveltaa tätä lakia kirjanpitoon sinä tilikautena, joka on kulu-massa, kun laki tulee voimaan.

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien pakollista soveltamista koskevaa 10 luvun 1 §:n 7 momentin 1 ja 2 kohtaa sovelletaan vakuutusyhtiöihin ja vakuutusomistusyhteisöihin kuitenkin vasta siitä tilikaudesta lukien, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Vakuutusyhtiöihin ja vakuutusomistusyhteisöihin, joiden liikkeeseen las-kemista arvopapereista ainoastaan velkakirjoja on julkisen kaupankäynnin kohteena, kyseisiä kohtia sovelletaan pakollisena vasta siitä tilikaudesta lukien, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen. Kansainvälisten tilinpäätösstandardien valinnaista soveltamista koskevaa 10 luvun 1 §:n 7 momentin 3 kohtaa saadaan soveltaa vakuutusyhtiöihin ja vakuutusomistusyhteisöihin vasta siitä tilikaudesta lukien, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen.

Tämän lain 10 luvun 4 c §:n 5—7 momenttia saadaan soveltaa 1 päivästä tammi-kuuta 2005 alkaen. Niihin arvonkorotuksiin, jotka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan soveltaa niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan.

Aktivoidut perustamis- ja tutkimusmenot, jotka poistetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden kirjanpitolain säännösten mukaan vaikutusaikanaan, tulee ottaa 12 luvun 2 §:n 1 momenttia sovellettaessa huomioon jakokelvottomina erinä.

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 1320

Laki**vakuutusyhdistyslain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 5 a §, 10 luvun 5 d ja 9 b §, 9 d §:n 1 momentti ja 9 f §, sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 5 a §, 10 luvun 5 d §, 9 d §:n 1 momentti ja 9 f § laissa 340/2000 ja 10 luvun 9 b § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 709/2004,
muutetaan 1 luvun 5 b §, 7 luvun 8 §:n 1 momentti, 9 luvun 5 §:n 1 momentti, 10 luvun otsikko, 1 ja 2 §, 5 §:n 3 momentti, 5 c §, 6 §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti, 9, 9 c, 9 e, 11 ja 12 §, 11 luvun 2 §:n 1 ja 3 momentti, 12 luvun 5 §, 14 luvun 6 §, 14 a luvun 5 § ja 16 luvun 9 §:n 1 momentin 6 kohta,
 sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 5 b §, 9 luvun 5 §:n 1 momentti, 10 luvun otsikko, 1 ja 2 §, 5 §:n 3 momentti, 5 c §, 6 §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti, 9, 9 c, 9 e, 11 ja 12 §, 11 luvun 2 §:n 1 ja 3 momentti, 14 luvun 6 §, 14 a luvun 5 § ja 16 luvun 9 §:n 1 momentin 6 kohta mainitussa laissa 340/2000 ja 12 luvun 5 § laissa 81/1999 sekä mainituissa laeissa 340/2000 ja 709/2004, sekä
lisätään 10 lukuun uusi 1 a—1 c § **sekä 10 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 451/1995 ja mainitussa laissa 340/2000, uusi 6 momentti seuraavasti:**

1 luku

Yleisiä säännöksiä

5 b §

Vakuutusyhdistyksen lähipiiriin kuuluvat:

1) se, jolla on yhdistyksessä kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tai osakeyhtiölain (734/1978) 1 luvun 3 §:n 2—4 momentissa tarkoitettu määräysvalta tai joka on yhdistyksessä määräysvaltaa käyttävän määräysvallassa taikka joka kuuluu yhdistyksen kanssa samaan konserniin;

2) se, jolla omistuksen nojalla on tai voi olla vähintään yksi prosentti yhdistyksen takuuosuuksista tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta yhdistyksen konserniin kuulu-

vassa yhteisössä taikka yhdistyksessä määräysvaltaa käyttävässä yhteisössä tai säätiössä;

3) yhdistyksen toimitusjohtaja, hallituksen jäsen, hallintoneuvoston jäsen ja tilintarkastaja sekä 1 kohdassa tarkoitettussa yhteisössä tai säätiössä vastaavassa asemassa oleva henkilö;

4) 1—3 kohdassa tarkoitetun henkilön aviopuoliso tai häneen avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö, sisarus, sisar- ja velipuoli, 1—3 kohdassa tarkoitetun henkilön ja hänen aviopuolisonsa tai häneen avioliitonomaisessa suhteessa olevan henkilön etenevässä tai takenevässä polvessa oleva sukulainen sekä mainittujen henkilöiden aviopuolisot tai heihin avioliitonomaisessa suhteessa olevat henkilöt;

5) yhteisö ja säätiö, jossa 2—4 kohdassa

HE 224/2004
 TaVM 31/2004
 EV 230/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1606/2002; EYVL N:o L 243, 11.9.2002, s. 1
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/65/EY; EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 28
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY; EYVL N:o L 178, 17.7.2003, s. 16

tarkoitettulla henkilöllä yksin tai toisen kanssa on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tai osakeyhtiölain 1 luvun 3 §:n 2—4 momentissa tarkoitettu määräysvalta.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua omistusta ja äänivaltaa laskettaessa sovelletaan, mitä kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n 2, 4 ja 5 momentissa ja osakeyhtiölain 1 luvun 3 §:n 3 momentissa säädetään, ja yhteisön osakkaalla ja jäsenellä olevaan osuuteen luetaan häneen 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa suhteessa olevan henkilön ja 5 kohdassa tarkoitettussa suhteessa olevan yhteisön ja säätiön omistus ja äänivalta.

7 luku

Yhdistyskokous

8 §

Varsinainen yhdistyskokous on pidettävä neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Kokouksessa on esitettävä tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä, jos vakuutusyhdistyksellä on hallintoneuvosto, sen lausunto niistä.

9 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

5 §

Vakuutusyhdistyksen tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle vakuutusyhdistystä koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan yhdistysjärjestyksen vahvistamisen edellytyksiä tai vakuutusyhdistyksen toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan vakuutusyhdistyksen toiminnan jatkumista; taikka

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutuksen tai tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

10 luku

Tilinpäätös, konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja vastuuvelan kattaminen

1 §

Vakuutusyhdistyksen kirjanpidossa ja tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpito-asetusta (1339/1997), jollei tämän luvun säännöksistä tai sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston vakuustustoiminnan erityisluonteeseen perustuvista määräyksistä muuta johdu.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, 2 luvun 4 §:n 2 momenttia, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia ja 6 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2 ja 2 a §:ää, 12 §:n 2 momenttia sekä 13, 16 ja 17 §:ää, 7 a luvun 2—5 §:ää sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta vakuutusyhdistyksen tilinpäätöksen ja sen toimintakertomuksen laatimiseen.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 ja 2 §:ää, 5 §:n 1 momenttia ja 7 §:n 6 momenttia, 7 a luvun 2—5 §:ää ja 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta emoyhteisönä olevan vakuutusyhdistyksen (*emoyhdistys*) konsernitilinpäätöksen ja sen toimintakertomuksen laatimiseen. Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 3 momentin säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 2 momentissa mainittuja säännöksiä, sovelletaan vakuutusyhdistyksen konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen.

Kirjanpitolain 3 luvun 3 §:n 1 momentin 2 a kohtaa ei sovelleta vakuutusyhdistyksen tilinpäätöksessä tai konsernitilinpäätöksessä Suomen lainsäädännön mukaisesti määräytyvään vakuutus sopimusten käsittelyyn.

Kirjanpitolain pysyillä vastaavilla tarkoitetaan vakuutusyhdistyksen taseen eriä aineettomat ja aineelliset hyödykkeet tavaravarastoja lukuun ottamatta ja vaihto-omaisuudella tarkoitetaan tavaravarastoja. Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sovelletaan kirjanpitolain pysyviä vastaavia koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 2 momentissa mainittuja säännöksiä, sekä 5 luvun 13 ja 16 §:ää. Tavaravarastoihin sovelletaan kirjanpitolain vaihto-omaisuutta koskevia säännök-

siä, lukuun ottamatta edellä 2 momentissa mainittuja säännöksiä, sekä 5 luvun 16 §:ää.

Emoyhdistys saa laatia konsernitilinpäätöksen kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen.

Edellä 6 momentissa tarkoitettuun konsernitilinpäätökseen sovelletaan, mitä kirjanpitolain 1 luvun 1 §:ssä säädetään kirjanpitovelvollisuudesta, 2 §:ssä kahdenkertaisesta kirjanpidosta, 3 §:ssä hyvästä kirjanpitotavasta, 5 §:ssä määräysvallasta, 6 §:ssä konserniyrityksestä, emoyrityksestä ja tytäryrityksestä, 2 luvussa liiketapahtumien kirjaamisesta ja kirjanpitoaineistosta, 3 luvun 5 §:ssä kielestä ja valuutasta, 7 §:ssä tilinpäätöksen päiväyksestä ja allekirjoituksesta, 8 §:ssä tasekirjasta, 9 §:ssä tilinpäätöksen rekisteröinnistä, 10 §:ssä tilinpäätöksen julkistamisesta, 11 §:ssä jäljennösten antamisvelvollisuudesta, 12 §:ssä tilintarkastusta koskevista tiedoista ja 13 §:ssä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä ja 6 luvun 19 §:ssä yhdistelylaskelmien säilyttämisestä.

Edellä 6 momentissa tarkoitettuun konsernitilinpäätökseen sekä siihen liitettävään toimintakertomukseen sovelletaan, mitä tämän lain 10 luvun 1 b §:ssä säädetään liiketapahtumien kirjaamisesta, 1 c §:ssä toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksen laatimisajasta, 3 §:n 6 momentissa vakuutus teknisestä vastuvelasta ja vakavaraisuudesta, 9 c §:n 1 momentissa konsernitilinpäätöksestä ja liitetiedoista sekä 9 e §:ssä toimintakertomuksesta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että edellä 6 momentissa tarkoitettussa konsernitilinpäätöksessä on annettava sellaisia lisätietoja, joiden antamiseen kansainväliset tilinpäätösstandardit eivät velvoita.

1 a §

Vakuutusyhdistyksen tilikautena on kalenterivuosi. Yhdistyksen toiminnan alkaessa tai päättyessä tilikausi saa olla tätä lyhyempi tai pidempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

1 b §

Käteisellä rahalla suoritettavat maksut on kirjattava aikajärjestykseen viivytyksettä päiväkohtaisesti. Muut kirjaukset saadaan tehdä

kuukausikohtaisesti tai muulla jaksotuksella kolmen kuukauden kuluessa kalenterikuukauden tai jakson päättymisestä.

1 c §

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;

2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman;

3) rahoituslaskelman, jossa on annettava selvitys varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana; sekä

4) taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä ilmoitettavat tiedot (*liitetiedot*).

Kustakin taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (*vertailutieto*). Jos taseen, tuloslaskelman tai rahoituslaskelman erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen.

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista.

Tilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä, ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

2 §

Tilinpäätös, toimintakertomus ja konsernitilinpäätös on annettava tilintarkastajille viimeistään kuukautta ennen varsinaista yhdistyskokousta.

3 §

Vakuutusyhdistyksen, joka on laatinut konsernitilinpäätöksen tämän luvun 1 §:n 6 momentissa tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, on liitettävä konsernitilinpäätökseensä selvitys vakuutus teknisestä vastuvelasta tämän luvun 5 b §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti laskettuna. Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia

määräyksiä vakuutusteknisen vastuuvelan ja vakavaraisuuden ilmoittamisesta tilinpäätöksessä.

5 §

Käytöltään jaetut hyödykkeet kuuluvat eri omaisuusryhmiin käyttötarkoituksesta saadun jakosuhteen perusteella jaettuina.

5 c §

Tilikauden päättyessä jäljellä olevien taseen pääryhmään ”sijoitukset” sisältyvien sijoitusten hankintameno aktivoidaan. Rakennusten hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi. Jos sijoituksen käypä arvo on tilikauden päättyessä vielä poistamatonta hankintamenoa tai tämän momentin perusteella aikaisemmin tehdyillä arvonalennuksilla vähennettyä hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jollei sosiaali- ja terveysministeriö erityisestä syystä toisin määrää, käyttöomaisuudeksi ja saamiseksi katsottavien sijoitusten osalta arvonalennus voidaan jättää tekemättä, jos arvon alentumista on pidettävä tilapäisenä. Jos arvonalennus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

Joukkovelkakirjalainat ja muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan merkitä taseeseen 1 momentista poikkeavalla tavalla sen mukaan kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

Jos maa- tai vesialueen, rakennuksen, arvopaperin tai muun niihin verrattavan hyödykkeen käypä arvo on tilinpäätöspäivänä pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi, taseeseen saadaan merkitä vielä poistamatta olevan hankintamenoa lisäksi enintään käyvän arvon ja poistamatta olevan hankintamenoa erotuksen suuruinen arvonorotus. Arvonorotusta vastaava määrä merkitään sijoitusomaisuudeksi katsottavan hyödykkeen osalta tuloslaskelmaan ja käyttöomaisuudeksi katsottavan hyödykkeen osalta omaan pääomaan sisältyvään arvonorotusrahoon. Jos arvonorotus osoittautuu aiheettomaksi, tuloslaskelmaan merkitty arvonorotus on oikaistava tulosvaikutteisesti ja arvonorotusrahoon merkitty arvonorotus on peruutettava.

Jos rakennuksen arvoa on korotettu, tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu poisto lasketaan hankintamenoa ja arvonorotuksen yhteismäärästä.

Arvonorotusrahoista voidaan siirtää aikaisempien tilikausien voitot ja tappiot sisältyvään tase-erään rinnastettavaksi erilliseksi eräksi sellainen määrä, joka vastaa arvonorotuksesta tilikaudella tai aikaisemmilta tilikausilta tehtyjä poistoja, jotka on merkitty tuloslaskelmaan kuluksi.

Edellä 1—3 momentissa ja 5 b §:ssä säädetystä poiketen rahoitusvälineet voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään joko tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan tai taseen omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan ja taseeseen sekä rahoitusvälineistä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sellaiset sijoitukset, joilla vakuutusyhdistys käy kauppaa, voidaan luokitella vakuutusyhdistyksen kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvälineisiin. Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkempia määräyksiä rahoitusvälineiden luokittelusta ja suojauslaskennasta.

Edellä 1, 3 ja 4 momentista poiketen sijoituskiinteistöt ja sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa mainitut muut sijoitukset voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan sekä näistä eristä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Vakuutusyhdistyksen tulee valita arvostustapa siten, että tiettyyn käyttötarkoitukseen luettaviin varoihin sovelletaan yhdenmukaisia arvostusperiaatteita. Jos vakuutusyhdistys valitsee arvostusperiaatteeksi 6 tai 7 momentin mukaisen käypään arvoon arvostamisen, vakuutusyhdistys ei voi soveltaa vastaavaan käyttötarkoitukseen luettaviin muihin vastaa-

viin varoihin samanaikaisesti 1—4 momentissa määriteltyjä arvostusperiaatteita. Valittua arvostustapaa noudatetaan johdonmukaisesti.

Hyödyke siirretään sijoitusomaisuudeksi tai käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten ryhmästä toiseen 1—4 sekä 6 ja 7 momentissa tarkoitetun tasearvon määräisenä.

Taseen liitteenä on ilmoitettava tase-eräkohtaisesti sijoitusten hankintameno ja käypä arvo siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarkemmin määrää.

Jos 3 momentissa tarkoitetun korotuksen kohteena on emoyrityksen omistamia tytäryrityksen osakkeita tai osuuksia, tytäryrityksen omistamia emoyrityksen osakkeita tai osuuksia on korotusta tehtäessä pidettävä arvottomina.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sijoitusten käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, sijoitusten käyvän arvon ja hankintamenon määrittämisestä, sijoitus- ja käyttöomaisuuden välisistä siirroista sekä rakennusten suunnitelman mukaisten poistojen esittämistavasta.

6 §

Pääomalaina merkitään taseeseen omana eränään siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

7 §

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös rahalainoja sille, jolla takuusuuden omistuksen nojalla on tai voi olla vähintään 10 prosenttia takuuosuuksista tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka osakkeen tai takuuosuuden omistuksen, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan nojalla vastaava omistus tai äänivalta vakuutusyhdistyksen kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä, jos näiden rahalainojen yhteismäärä ylittää Vakuutusvalvontaviraston määräämän rajan.

9 §

Emoyhdistys on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konserniti-

linpäätöksen. Konsernitiilin päätös laaditaan konserniyritysten taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitiilin päätös tulee laatia samalta päivältä kuin emoyhdistyksen tilinpäätös. Konsernitiilin päätökseen on sisällytettävä konsernin rahoituslaskelma, jossa on annettava selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Konsernitiilin päätöksen laatimisessa on soveltuvin osin noudatettava tämän luvun 1 c §:n 1, 2 ja 4 momentin, 2, 5, 5 a—5 c, 6, 6 a, 7, 8 ja 9 §:n säännöksiä.

Emoyhdistyksen toimintakertomuksessa esitetään tämän luvun 1 c §:n 3 momentissa tarkoitetut tiedot myös konsernista.

Konsernitiilin päätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

Konsernitiilin päätös saadaan jättää laatimatta, jos:

1) Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisella yhteisöllä on emoyhdistyksessä vähintään yhdeksän kymmenesosan omistusosuus;

2) emoyhdistyksen muut omistajat ovat antaneet suostumuksensa laatimatta jättämiseen; sekä

3) emoyhdistyksen ja sen tytäryhteisöjen tilinpäätökset yhdistellään Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisen yhteisön konsernitiilin päätökseen, joka ilmoitetaan rekisteröitäväksi kirjanpitolain 3 luvun 9 §:ssä mainitulla tavalla.

Konsernitiilin päätös on kuitenkin aina laadittava, jos emoyhdistys on sellainen vakuutusyhdistys, joka jakaa varoja osakkaille, antaa 11 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun rahalainan tai myöntää kyseisessä momentissa mainituille tahoille vakuuden, palauttaa pääomalainan pääomaa tai maksaa sen korkoa tai muuta hyvitystä.

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään konsernitiilin päätöksestä ja emoyhdistyksen toimintakertomuksessa konsernista esitettävistä tiedoista, voidaan vakuutusyhtiölain 10 luvun tämän lain vastaavia säännöksiä soveltaa konsernitiilin päätökseen ja emoyhdistyksen toimintakertomukseen sellaisessa konsernissa, jonka emoyrityksenä on suomalainen vakuutusomistusyhteisö.

Jos vakuutusyhdistyksen tai vakuutusomistusyhteisön konserniin kuuluu luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, konsernitilinpäätös voidaan laatia tämän luvun säännösten estämättä siten kuin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 4 luvussa säädetään, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

9 c §

Tytäryhteisön tilinpäätös saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, jos siihen on kirjanpitolain 6 luvun 3 §:n mukainen peruste.

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävällä kotimaisella tytäryhteisöllä tulee olla sama tilikausi kuin emoyhdistyksellä, jollei Vakuutusvalvontavirasto myönnä tästä tämän luvun 12 §:n 7 momentissa tarkoitettua poikkeusta.

9 e §

Emoyhdistyksen toimintakertomuksessa on konsernista annettava osakeyhtiölain 11 luvun 9 §:n 2 momentin mukaiset tiedot sekä soveltuvin osin osakeyhtiölain 11 luvun 9 a §:n 1—3 momentissa tarkoitettut selvitykset takuuosuuksista. Lisäksi on ilmoitettava se määrä, joka konsernin vapaasta omasta pääomasta konserniin kuuluvien yhteisöjen on yhtiö- tai yhdistysjärjestyksen mukaan siirrettävä sidottuun omaan pääomaan.

11 §

Vakuutusyhdistyksen tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen rekisteröitäväksi ilmoittamisesta ja ilmoitukseen liitettävistä asiakirjoista sovelletaan osakeyhtiölain 11 luvun 14 §:n säännöksiä.

12 §

Vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseesta, konsernituloslaskelmasta ja konsernin rahoituslaskelmasta,

konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutus toiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset vakuutusyhdistyksen tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen sekä toimintakertomuksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän luvun, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitettujen osakeyhtiölain tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta vakuutusyhdistyksiin. Kirjanpitolain 7 a luvussa tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta ohjeita ja lausuntoja voidaan antaa siltä osin kuin ne koskevat yksinomaan vakuutustoimintaa.

Vakuutusvalvontavirasto voi vakuutusyhdistyksen hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoitetuista säännöksistä ja määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu määräys, ohje, lausunto tai lupa on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydettävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisistä syistä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia tämän luvun 1 c §:n 5 momentin, 9 c §:n 2 momentin ja 12 §:n 1 momentin sekä kirjanpitolain 2 luvun 9 §:n 1 momentin säännöksistä. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole tilin-

päätöstä ja konsernitilinpäätöstä koskevien Euroopan yhteisöjen säädösten vastainen.

11 luku

Voitonjako ja yhdistyksen varojen muu käyttö

2 §

Voitonjako ei saa ylittää viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja yhdistyksen muun vapaan oman pääoman yhteismäärää vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla sekä muilla jakokelvottomilla erillä, jotka ovat:

1) määrä, joka yhdistysjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon tai muutoin jätettävä jakamatta; sekä

2) määrä, joka vakuutusyhdistyksen taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten realisoitumattomista arvonnousuista on 10 luvun 5 c §:n 6 ja 7 momentin perusteella merkitty vapaaseen omaan pääomaan.

Emoyhdistyksen voittona ei saa jakaa määrää, joka ylittää viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun konsernitaseen mukaisen voiton ja konsernin muun vapaan oman pääoman yhteismäärän vähennettynä konsernitaseen osoittamalla tappiolla, 1 momentissa tarkoitetuilla muilla jakokelvottomilla erillä, 2 momentissa tarkoitetuilla erillä sekä erillä, jotka ovat:

1) määrä, jolla konserniin kuuluvien yhteisöjen tilinpäätöksissä tehdyt, kirjanpitolaisissa tarkoitettut vapaaehtoiset varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on konsernitilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan;

2) määrä, joka konserniin kuuluvan vakuutusyhdistyksen tasoitusmäärästä on 10 luvun 1 §:n 6 momentin perusteella laaditussa konsernitilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan; sekä

3) määrä, joka konserniin kuuluvan vakuutusyhdistyksen taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten realisoitumattomista arvonnousuista on 10 luvun 1 §:n 6 momentin perusteella merkitty vapaaseen omaan pääomaan.

12 luku

Vakuutusyhdistysten valvonta

5 §

Vakuutusyhdistyksen on vuosittain kuu-kauden kuluessa siitä yhdistyskokouksesta, jossa tilinpäätös ja toimintakertomus on vahvistettu, kuitenkin viimeistään heinäkuussa tai Vakuutusvalvontaviraston hyväksymänä myöhempänä ajankohtana, toimitettava virastolle sen laatiman kaavan mukainen kertomus toiminnastaan ja tilastaan. Kertomukseen on liitettävä jäljennökset 10 luvun 11 §:ssä tarkoitetuista asiakirjoista.

Vakuutusyhdistyksen ja suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on annettava sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle ja Vakuutusvalvontavirastolle niiden määräämässä kohtuullisessa ajassa toiminnastaan muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, jotka ovat tarpeen tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi. Mitä edellä tässä momentissa säädetään vakuutusyhdistyksestä ja suomalaisesta vakuutusomistusyhteisöstä, sovelletaan vastaavasti rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvaan kotimaiseen tai ulkomaiseen yritykseen silloin, kun virasto on mainitussa laissa tarkoitettu koordinoiva valvontaviranomainen tai virasto muuten suorittaa sille mainitun lain perusteella kuuluvia tehtäviä.

14 luku

Sulautuminen

6 §

Sulautumissuunnitelmaan on kunkin sulautumiseen osallistuvan yhdistyksen osalta liitettävä:

1) jäljennökset kolmea viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevasta asiakirjoista tai, jos sulautumisesta päättävässä yhdistyskokouksessa käsitellään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös tätä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä kahden tätä edeltäneen tilikauden tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevasta asiakirjoista;

2) jos viimeisen tilinpäätöksen tarkoitta-

man tilikauden päättymisestä on kulunut sulautumisesta päättävään yhdistyskokoukseen mennessä yli kuusi kuukautta eikä kokouksessa käsitellä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös välitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, joka ei saa olla neljää kuukautta vanhempi ja joka on laadittu ja tarkastettu noudattaen soveltuvin osin tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä;

3) hallituksen selostus viimeisen tilinpäätöksen tai välitilinpäätöksen jälkeisistä yhdistyksen asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista;

4) tilintarkastajien ja hallintoneuvoston lausunto välitilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja hallituksen selostuksesta;

5) 5 §:ssä tarkoitettu lausunto sulautumissuunnitelmasta;

6) 3 §:n 4 momentissa ja 5 §:n 4 momentissa tarkoitetut Vakuutusvalvontaviraston suostumukset.

14 a luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

5 §

Vakuutuskannan luovuttamista koskevaan suunnitelmaan on liitettävä sekä luovuttavan että vastaanottavan yhdistyksen osalta:

1) jäljennökset kolmea viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos vakuutuskannan luovuttamisesta päättävässä yhdistyskokouksessa käsitellään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös tätä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä kahden tätä edeltäneen tilikauden tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista;

2) jos viimeisen tilinpäätöksen tarkoittaman tilikauden päättymisestä on kulunut vakuutuskannan luovuttamisesta päättävään yhdistyskokoukseen mennessä yli kuusi kuukautta eikä kokouksessa käsitellä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös välitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, joka ei saa olla neljää kuukautta vanhempi ja joka on laadittu ja tarkastettu noudattaen soveltuvin osin tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä;

3) hallituksen selostus viimeisen tilinpäätöksen tai välitilinpäätöksen jälkeen sattuneista yhdistyksen asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista;

4) tilintarkastajien ja hallintoneuvoston lausunto välitilinpäätöksestä ja hallituksen selostuksesta;

5) 4 §:ssä tarkoitettu lausunto vakuutuskannan luovuttamista koskevasta suunnitelmasta.

16 luku

Erinäisiä säännöksiä

9 §

Joka tahallaan

6) rikkoo 10 luvun 11 §:n säännöksiä tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen tai toimintakertomuksen toimittamisesta rekisteriviranomaiselle taikka jättää toimittamatta tämän lain mukaan sosiaali- ja terveysministeriölle tai Vakuutusvalvontavirastolle annettavan ilmoituksen tai muun tiedon,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhdistysrikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vakuutusyhdistyksen kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Vakuutusyhdistys saa soveltaa tätä lakia sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti laadittu konsernitilinpäätös saadaan laatia 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilta.

Tämän lain 10 luvun 5 c §:n 6—8 momenttia saadaan soveltaa 1 päivästä tammikuuta 2005 alkaen. Niihin arvonkorotuksiin, jotka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan soveltaa niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan.

3750

N:o 1320

Aktivoidut perustamis- ja tutkimusmenot, jotka poistetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden kirjanpitolain säännösten mukaan vaikutusaikanaan, tulee ottaa 11 luvun 2 §:n 1 momenttia sovellettaessa huomioon jakokelvottomina erinä.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 1321

Laki

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (398/1995) 40 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 359/2002, sekä
muutetaan 40 §, 40 a §:n otsikko ja 3 momentti ja 40 b §, sellaisina kuin ne ovat laissa 359/2002, seuraavasti:

40 §

Edustuston tilinpäätös ja toimintakertomus

Kolmannen maan vakuutusyhtiön edustuston kirjanpidossa ja tilinpäätöksen sekä toimintakertomuksen laatimisessa noudatetaan kirjanpitolakia (1336/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä toimintakertomusta koskevista säännöksistä tai 40 b §:n nojalla annettusta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksesta tai mainitun pykälän nojalla annetuista Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Kirjanpitolain 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia sekä 9 ja 11 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a, 13, 16 ja 17 §:ää sekä 6 lukua ja 7 a luvun 2—5 §:ää ei sovelleta edustuston tilinpäätöksen laatimiseen.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, edustuston tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan soveltuvin osin vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 §:n 6 ja 10 momentin, 1 c §:n 1—4 momentin ja 4—4 d §:n säännöksiä sekä osakeyhtiölain (734/1978) 11 luvun 6 a §:n, 9 §:n 2 ja 6 momentin ja 9 a §:n

1—3 momentin säännöksiä. Mitä mainituissa lainkohdissa säädetään osakkeista ja osakepääomasta, koskee soveltuvin osin takuuosuuksia ja takuupääomaa sekä muita yhtiöosuuksia ja niistä muodostuvaa peruspääomaa.

Edustusto saa laatia tilinpäätöksensä kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen edellyttäen, että vakuutusyhtiö, johon edustusto kuuluu, laatii tilinpäätöksensä kyseisiä standardeja noudattaen.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuun tilinpäätökseen sovelletaan, mitä kirjanpitolain 1 luvun 1 §:ssä säädetään kirjanpitovelvollisuudesta, 2 §:ssä kahdenkertaisesta kirjanpidosta, 3 §:ssä hyvästä kirjanpitoavasta, 2 luvussa liiketapahtumien kirjaamisesta ja kirjanpitoaineistosta, 3 luvun 5 §:ssä kielestä ja valuutasta, 7 §:ssä tilinpäätöksen päiväyksestä ja allekirjoituksesta, 8 §:ssä tasekirjasta, 10 §:ssä tilinpäätöksen julkistamisesta, 11 §:ssä jäljennösten antamisvelvollisuudesta, 12 §:ssä tilintarkastusta koskevista tiedoista ja 13 §:ssä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä sekä mitä tämän lain 40 a §:n 3 momentissa säädetään tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen rekisteröimisestä.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuun tilinpää-

HE 224/2004
 TaVM 31/2004
 EV 230/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1606/2002; EYVL N:o L 243, 11.9.2002, s. 1
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/65/EY; EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 28
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY; EYVL N:o L 178, 17.7.2003, s. 16

tökseen sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c §:ssä säädetään toimintakertomuksesta ja 4 d §:ssä sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelan katteena olevien sijoitusten esittämisestä taseessa.

40 a §

Tilinpäätöksen rekisteröinti

Edustuston on ilmoitettava tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus Patentti- ja rekisterihallitukselle rekisteröitäviksi kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

40 b §

Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä poikkeukset

Vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset edustuston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän lain säännösten, sosiaali-

ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitetun asetuksen, osakeyhtiölain tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten sekä kirjanpitolain ja -asetuksen soveltamisesta edustustoon.

Vakuutusvalvontavirasto voi edustuston hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoitetuista säännöksistä ja määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi edustuston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu määräys, ohje, lausunto tai lupa on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydettävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 40 a §:n 2 momentista, tuloslaskelman ja taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista, liitetiedoista ja toimintakertomuksen tarkemmasta sisällöstä sekä kirjanpitolain 3 luvun 6 §:stä. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole tilinpäätöstä koskevien Euroopan yhteisöjen säädösten vastainen.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran edustuston kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Edustusto saa soveltaa tätä lakia sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 1322

Laki**työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä 25 päivänä huhtikuuta 1997 annetun lain (354/1997)
 1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 708/2004, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3, 3 a ja 4 a §:ää, 2 luvun 1 a §:n 2 momenttia, 2 §:n 1, 2 ja 5 momenttia, 2 a §:ää, 4 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 §:n 1, 2 ja 5 momenttia, 2 a lukua, 3 luvun 1 §:n 1 momenttia, 1 a, 3, 4 ja 7 §:ää, 7 luvun 1 a §:n 1 ja 2 momenttia, 2, 3 ja 3 a §:ää, 7 §:n 1, 3 ja 4 momenttia, 10 luvun 2 §:n 1—6 mo-

menttia, 3 a, 3 b, 4 d ja 7 §:ää, 11 luvun 1 ja 6—14 §:ää, 12 luvun 1 §:n 2 momenttia ja 4 ja 5 §:ää, 13 lukua, 14 luvun 1 §:n 2 momenttia, 4 §:n 2 momenttia, 4 a, 5 b, 6 ja 7 §:ää, 14 a luvun 7 §:n 4 momenttia ja 8 §:ää, 15 luvun 25 §:n 3 momenttia, 26 ja 27 §:ää ja 34 §:n 2 momenttia, 16 luvun 13 §:n 4 momenttia, 16 a luvun 9 §:n 4 momenttia sekä 10 ja 13—15 §:ää, 16 b luvun 4 §:n 3 momenttia eikä 18 luvun 9 §:n 2 momenttia.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

HE 224/2004
 TaVM 31/2004
 EV 230/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1606/2002; EYVL N:o L 243, 11.9.2002, s. 1
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/65/EY; EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 28
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY; EYVL N:o L 178, 17.7.2003, s. 16

N:o 1323

L a k i**eläkesäätiölain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 29 päivänä joulukuuta 1995 annetun eläkesäätiölain (1774/1995) 40 §:n 3 momentti ja 41 b §, sellaisina kuin ne ovat, 40 §:n 3 momentti laissa 1135/1998 ja 41 b § laissa 85/1999, *muutetaan* 5 luvun otsikko, 37, 38, 39 ja 41 §, 41 a §:n 1 ja 2 momentti, 42 §, 65 §:n 1 momentti, 81 §:n 1 ja 2 momentti, 87 ja 130 § sekä 134 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 37, 38, 41 ja 42 § sekä 134 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa, 39 § ja 41 a §:n 1 ja 2 momentti laissa 1135/1998 ja 130 § osaksi laissa 582/1998 sekä *lisätään* 41 a §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1135/1998, uusi 4—9 momentti seuraavasti:

5 luku

Tilinpäätös ja toimintakertomus

37 §

Eläkesäätiön kirjanpidossa ja tilinpäätöksen sekä toimintakertomuksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia (1336/1997), jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän luvun säännöksistä tai sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston vakuutus toiminnan erityisluonteeseen perustuvista määräyksistä muuta johdu.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, ja 5—8 §:ää, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 mo-

menttia, 9—12 §:ää sekä 13 §:n 1 ja 3 momenttia, 4 luvun 1—4 §:ää, 5 §:n 3—5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a ja 4 §:ää, 5 §:n 1 momenttia, 5 a §:n 2 momenttia, 6—13 §:ää, 16 ja 17 §:ää sekä 19 ja 20 §:ää, 6, 7 ja 7 a lukua sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta eläkesäätiön tilinpäätöksen tai toimintakertomuksen laatimiseen.

Kirjanpitolain pysyvillä vastaavilla tarkoitetaan eläkesäätiön taseen eriä aineettomat ja aineelliset hyödykkeet. Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sovelletaan, jollei jäljempänä toisin säädetä, kirjanpitolain pysyviä vastaavia koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 2 momentissa mainittuja säännöksiä, sekä 5 luvun 13 ja 16 §:ää.

HE 224/2004
 TaVM 31/2004
 EV 230/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1606/2002; EYVL N:o L 243, 11.9.2002, s. 1
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/65/EY; EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 28
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY; EYVL N:o L 178, 17.7.2003, s. 16

38 §

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;

2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman; sekä

3) taseen ja tuloslaskelman liitteenä ilmoitettavat tiedot (*liitetiedot*).

Kustakin taseen ja tuloslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (*vertailutieto*). Jos taseen tai tuloslaskelman erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen.

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot eläkesäätiön toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista.

Tilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä, ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

39 §

Tilinpäätös ja toimintakertomus on annettava tilintarkastajille neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä, jollei Vakuutusvalvontavirasto eläkesäätiön hakemuksesta erityisestä syystä myönnä tästä poikkeusta. Tilintarkastajien on annettava tilintarkastuskertomus kuukauden kuluessa hallitukselle.

41 §

Taseeseen merkitään:

1) rahat ja muut kuin taseessa sijoituksiksi merkittävät saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon;

2) eläkevastuu 43 §:n säännöksiä ja sosiaali- ja terveysministeriön sekä Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä noudattaen laskettuun arvoon; sekä

3) muut velat nimellisarvoon tai, jos velka on indeksiin taikka muuhun vertailuperusteseen sidottu, muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen nimellisarvoa korkeampaan arvoon.

Jos kulukirjaus, joka on tehty 1 momentin 1 kohdan perusteella, osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

41 a §

Tilikauden päättyessä jäljellä olevien taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten hankintameno aktivoidaan. Rakenusten ja muiden pitkävaikutteisten menojen sekä kaluston hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan poistoina kuluksi. Jos sijoitusomaisuuden käypä arvo on tilikauden päättyessä hankintamenoa tai tämän momentin perusteella aikaisemmin tehdyillä arvonalennuksilla vähennettynä hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jollei sosiaali- ja terveysministeriö erityisestä syystä toisin määrää, käyttöomaisuudeksi ja saamiseksi katsottavien sijoitusten osalta kuluksi kirjaaminen voidaan jättää suorittamatta, jos arvon alentumista on pidettävä tilapäisenä. Jos kulukirjaus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

Joukkovelkakirjalainat ja muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan merkitä taseeseen 1 momentista poikkeavalla tavalla siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

Edellä 1—3 momentissa ja 41 §:ssä säädetystä poiketen rahoitusvälineet voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään joko tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan tai taseen omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan ja taseeseen sekä rahoitusvälineistä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sellaiset sijoitukset, joilla eläkesäätiö käy kauppaa, voidaan luokitella kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvälineisiin. Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkempia määräyksiä kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvälineiden luokittelusta ja suojauslaskennasta.

Edellä 1 ja 3 momentista poiketen sijoituskiihteistöt ja sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa mainitut muut sijoitukset voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tulos-

laskelmaan. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, käyvän arvon määrittämisestä, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan sekä näistä eristä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Eläkesäätiön tulee valita arvostustapa siten, että tiettyyn käyttötarkoitukseen luettaviin varoihin sovelletaan yhdenmukaisia arvostusperiaatteita. Jos eläkesäätiö valitsee arvostusperiaatteeksi 4 tai 5 momentin mukaisen käypään arvoon arvostamisen, säätiö ei voi soveltaa vastaavaan käyttötarkoitukseen luettaviin muihin vastaaviin varoihin samanaisesti 1—3 momentissa määriteltyjä arvostusperiaatteita. Valittua arvostustapaa noudatetaan johdonmukaisesti.

Hyödyke siirretään sijoitusomaisuudeksi tai käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten ryhmästä toiseen 1—3 momentissa tarkoitettun tasearvon määräisenä silloin, kun noudatetaan 1—3 momentissa määriteltyjä arvostusperiaatteita.

Taseen liitteenä on ilmoitettava tase-eräkohtaisesti sijoitusten hankintameno ja käypä arvo siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarkemmin määrää.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sijoitusten käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, sijoitusten käyvän arvon ja hankintameno määrittämisestä, sijoitus- ja käyttöomaisuuden välisistä siirroista sekä rakennusten ja muiden pitkävaikutteisten menojen poistojen esittämisestä.

42 §

Vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase- ja tuloslaskelmakaavoista, taseen ja tuloslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutus-

toiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset eläkesäätiön tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän luvun, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitettun asetuksen sekä kirjanpitolain ja -asetuksen soveltamisesta eläkesäätiöihin.

Vakuutusvalvontavirasto voi eläkesäätiön hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoitetuista säännöksistä ja määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi eläkesäätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu määräys, ohje, lausunto tai lupa on kirjanpitolain tai -asetuksen tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydyttävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisistä syistä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 1 momentista ja kirjanpitolain 2 luvun 9 §:n 1 momentista sekä 3 luvun 6 §:stä.

65 §

Eläkesäätiön on vuosittain viiden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä tai Vakuutusvalvontaviraston määräämänä myöhempänä ajankohtana toimitettava virastolle tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastajien lausunto sekä vahvistetun kaavan mukainen tilastokertomus toiminnastaan.

81 §

Kun eläkesäätiö on asetettu selvitystilaan, selvitysmiesten on viivytyksettä laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus siltä selvitystilaa edeltävältä ajalta, jolta sitä ei vielä ole tehty. Soveltuvin osin on noudatettava, mitä tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuksesta säädetään.

Jos 1 momentissa tarkoitettu aika käsittää myös edellisen tilikauden, on tältä tilikaudelta

laadittava erillinen tilinpäätös ja toimintakertomus.

87 §

Selvitysmiesten on laadittava kultakin tilikaudelta tilinpäätös ja toimintakertomus neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Jollei selvitystilaa ole kahden vuoden kuluessa saatettu loppuun, heidän on samalla ilmoitettava, mistä syystä se on viivästynyt.

130 §

Joka

1) rikkoo tämän lain säännöksiä tilinpäätöksen, toimintakertomuksen tai tilintarkastuskertomuksen laatimisesta tai eläkesäätiön selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamisesta tai

2) Vakuutusvalvontaviraston 69 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti luovuttaa tai panttaa eläkesäätiön hallinnassa olevaa omaisuutta,

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläkesäätiörikoksesta* sakkoon.

134 §

Sosiaali- ja terveysministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston hallussa olevista eläkesäätiöiden tilinpäätöksistä ja toimintakertomuksista on jokaisella oikeus saada tieto.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran eläkesäätiön kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Eläkesäätiö saa soveltaa tätä lakia sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Niihin arvonkorotuksiin, jotka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan soveltaa niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa lain tullessa voimaan.

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 1324

L a k i**vakuutuskassalain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 72 a §:n 1 ja 2 momentti, 72 b §, 73 §:n 3 momentti ja 74 c §, sellaisina kuin ne ovat, 72 a §:n 1 ja 2 momentti, 72 b § ja 73 §:n 3 momentti laissa 1136/1998 ja 74 c § laissa 84/1999,
muutetaan 6 luvun otsikko, 70, 72 ja 74 a §, 74 b §:n 1 ja 2 momentti, 77 §, 97 §:n 1 momentti, 115 ja 118 §, 123 §:n 1 momentti, 132 §:n 7 momentti, 155 §:n 2 momentti, 163 § ja 167 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 70, 72, 74 a ja 77 § ja 167 §:n 2 momentti mainitussa laissa 84/1999, 74 b §:n 1 ja 2 momentti mainitussa laissa 1136/1998, 132 §:n 7 momentti laissa 420/2003 ja 163 § osaksi laissa 583/1998, sekä
lisätään 74 b §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1136/1998, uusi 4—9 momentti seuraavasti:

6 luku

Tilinpäätös ja toimintakertomus

70 §

Vakuutuskassan kirjanpidossa ja tilinpäätöksen sekä toimintakertomuksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia (1336/1997), jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän luvun säännöksistä tai sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontavi-

raston vakuutustoiminnan erityisluonteeseen perustuvista määräyksistä muuta johdu.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia ja 5—8 §:ää, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia, 9—12 §:ää sekä 13 §:n 1 ja 3 momenttia, 4 luvun 1—4 §:ää, 5 §:n 3—5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a ja 4 §:ää, 5 §:n 1 momenttia, 5 a §:n 2 momenttia, 6—13 §:ää, 16 ja 17 §:ää sekä 19 ja 20 §:ää, 6, 7 ja 7 a lukua sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta vakuutuskassan tilinpäätöksen tai toimintakertomuksen laatimiseen.

HE 224/2004
 TaVM 31/2004
 EV 230/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1606/2002; EYVL N:o L 243, 11.9.2002, s. 1
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/65/EY; EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 28
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY; EYVL N:o L 178, 17.7.2003, s. 16

Kirjanpitolain pysyvillä vastaavilla tarkoitetaan vakuutuskassan taseen eriä aineettomat ja aineelliset hyödykkeet. Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sovelletaan, jollei jäljempänä toisin säädetä, kirjanpitolain pysyviä vastaavia koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 2 momentissa mainittuja säännöksiä, sekä 5 luvun 13 ja 16 §:ää.

72 §

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

- 1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;
- 2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman; sekä
- 3) taseen ja tuloslaskelman liitteenä ilmoitettavat tiedot (*liitetiedot*).

Kustakin taseen ja tuloslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (*vertailutieto*). Jos taseen tai tuloslaskelman erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen.

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot vakuutuskassan toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista.

Tilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on annettava tilintarkastajille vähintään kuukautta ennen varsinaista kassankokousta.

74 a §

Taseeseen merkitään:

- 1) rahat ja muut kuin sijoituksiksi merkitävät saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon;
- 2) vastuovelka 79 §:n ja 80 §:n 2 momentin säännöksiä ja sosiaali- ja terveysministeriön sekä Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä noudattaen laskettuun arvoon; sekä
- 3) muut velat nimellisarvoon tai, jos velka on indeksiin taikka muuhun vertailuperusteseen sidottu, muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen nimellisarvoa korkeampaan arvoon.

Jos kulukirjaus, joka on tehty saamisista 1

momentin 1 kohdan perusteella, osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

74 b §

Tilikauden päättyessä jäljellä olevien taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten hankintameno aktivoidaan. Rakenusten ja muiden pitkävaikutteisten menojen sekä kaluston hankintameno kirjataan vaiku-tusaikanaan poistoina kuluksi. Jos sijoitusomaisuuden käypä arvo on tilikauden päättyessä hankintamenoa tai tämän momentin perusteella aikaisemmin tehdyillä arvonalennuksilla vähennettynä hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jollei sosiaali- ja terveysministeriö erityisestä syystä toisin määrää, käyttöomaisuudeksi ja saamiseksi katsottavien sijoitusten osalta kuluksi kirjaaminen voidaan jättää suorittamatta, jos arvon alentumista on pidettävä tilapäisenä. Jos kulukirjaus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

Joukkovelkakirjalainat ja muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan merkitä taseeseen 1 momentista poikkeavalla tavalla siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

Edellä 1—3 momentissa säädetystä poiketen rahoitusvälineet voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään joko tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan tai taseen omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan ja taseeseen sekä rahoitusvälineistä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sellaiset sijoitukset, joilla vakuutuskassa käy kauppaa, voidaan luokitella kaupankäyntitar-koituksessa pidettäviin rahoitusvälineisiin. Vakuutusvalvontavirasto antaa ministeriön asetusta täydentävät tarkemmat määräykset käyvän arvon arvostuksen edellytyksistä ja määrittämisestä. Vakuutusvalvontavirasto an-

taa tarkempia määräyksiä kaupankäyntitar-koituksessa pidettävien rahoitusvälineiden luokittelusta ja suojauslaskennasta.

Edellä 1 ja 3 momentissa säädetystä poi- keten sijoituskiinteistöt ja sosiaali- ja terve- ysministeriön asetuksessa mainitut muut si- joitukset voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan. Tarkemmat sään- nökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, käyvän arvon määrittämisestä, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tu- loslaskelmaan sekä näistä eristä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annet- tavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terve- ysministeriön asetuksella. Vakuutusvalvonta- virasto antaa ministeriön asetusta täydentävät tarkemmat määräykset käyvän arvon arvostuksen edellytyksistä ja määrittämisestä.

Vakuutuskassan tulee valita arvostustapa siten, että tiettyyn käyttötarkoitukseen luet- taviin varoihin sovelletaan yhdenmukaisia arvostusperiaatteita. Jos kassa valitsee arvostusperiaatteen 4 tai 5 momentin mukaisen käypään arvoon arvostamisen, kassa ei voi soveltaa vastaavaan käyttötarkoitukseen luet- taviin muihin vastaaviin varoihin samanai- kaisesti 1—3 momentissa määritellyjä arvostusperiaatteita. Valittua arvostustapaa nouda- tetaan johdonmukaisesti.

Hyödyke siirretään sijoitusomaisuudeksi tai käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitus- ten ryhmästä toiseen 1—3 momentissa tar- koitetun tasearvon määräisenä silloin, kun noudatetaan 1—3 momentissa määritellyjä arvostusperiaatteita.

Taseen liitteenä on ilmoitettava tase-erä- kohtaisesti sijoitusten hankintameno ja käypä arvo siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tar- kemmin määrää.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sijoitusten käyvän arvon mukai- sen arvostuksen edellytyksistä, sijoitusten käyvän arvon ja hankintamenon määrittämi- sestä, sijoitus- ja käyttöomaisuuden välisistä siirroista sekä rakennusten ja muiden pitkä- vaikutteisten menojen poistojen esittämisestä vasta.

77 §

Vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtu- vat tarkemmat säännökset tase- ja tuloslas-

kelmakaavoista, taseen ja tuloslaskelman lii- tetiedoista ja toimintakertomuksessa annetta- vista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetie- tojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terve- ysministeriön asetuksella.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuk- sen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutus- toiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkem- mat määräykset vakuutuskassan tilinpäätök- sen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän luvun, sosiaali- ja terve- ysministeriön 1 momentissa tarkoitetun ase- tuksen sekä kirjanpitolain ja -asetuksen so- veltamisesta vakuutuskassoihin.

Vakuutusvalvontavirasto voi vakuutuskas- san hakemuksesta erityisestä syystä määrä- ajaksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoitetuista säännöksistä ja määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi vakuutuskassan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu määräys, ohje, lausunto tai lupa on kirjanpitolain tai -asetuksen tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, sosiaali- ja terveystie- tieteiden ministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydettävä siitä kirjanpito- lautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisistä syistä määräajaksi myöntää yksittäistapauk- sissa poikkeuksia 1 momentista ja kirjanpi- tolain 2 luvun 9 §:n 1 momentista sekä 3 luvun 6 §:stä.

97 §

Vakuutuskassan on vuosittain kuukauden kuluessa siitä kassankokouksesta, jossa tilin- päätös ja toimintakertomus on vahvistettu, toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle tilin- päätös, toimintakertomus, tilintarkastajien lausunto ja sanotun kassankokouksen pöytä- kirja sekä samalla tai viraston määräämänä ajankohtana vahvistetun kaavan mukainen kertomus toiminnastaan.

— — — — —

115 §

Kun vakuutuskassa on asetettu selvitystilaan, selvitysmiesten on viivytyksettä laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus siltä selvitystilaa edeltävältä ajalta, jolta tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ei vielä ole esitetty kassankokouksessa. Tämä tilinpäätös ja toimintakertomus on mahdollisimman pian esitettävä kassankokouksessa. Soveltuvien osin on noudatettava, mitä tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta säädetään.

Jos 1 momentissa tarkoitettu aika käsittää myös edellisen tilikauden, on tältä tilikaudelta annettava erillinen tilinpäätös ja toimintakertomus.

118 §

Selvitysmiesten on laadittava kultakin tilikaudelta tilinpäätös ja toimintakertomus, jotka on esitettävä neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä kassankokouksen hyväksyttäväksi. Jollei selvitystilaa ole kahden vuoden kuluessa saatettu loppuun, on heidän samalla ilmoitettava, mistä syystä se on viivästynyt.

123 §

Suoritettuaan tehtävänsä selvitysmiesten tulee mahdollisimman pian antaa lopputilitys hallinnostaan laatimalla koko selvitysmenettelyä koskeva kertomus. Kertomukseen tulee sisältyä myös selostus vakuutuskassan omaisuuden jaosta. Kertomukseen on liitettävä tilinpäätöksiä ja toimintakertomuksia koskevat asiakirjat koko selvitystilaa ajalta. Kertomus liitteineen on annettava tilintarkastajille, joiden tulee kuukauden kuluessa antaa lopputilitystä ja selvitystilaa aikaista hallintoa koskeva tilintarkastuskertomus.

132 §

Seuraavat asiakirjat on vähintään kahden viikon ajan ennen kassankokousta pidettävä kassan toimistossa jäsenten ja osakkaiden tai edustajiston jäsenten nähtävinä sekä asetettava nähtäviksi kassankokouksessa:

- 1) sulautumista tai vastuun siirtämistä koskeva sopimus;
- 2) hallituksen selostus niistä seikoista,

joilla voi olla merkitystä harkittaessa sulautumista tai vastuun siirtämistä koskevan sopimuksen hyväksymistä;

3) jos vastaanottava vakuutuslaitos on vakuutuskassa, sen säännöt ja niitä koskeva sulautumisesta tai vastuun siirtämisestä johtuva muutosehdotus; sekä

4) jäljennökset sulautuvan ja vastaanottavan kassan viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos kyseessä on vastuun siirtäminen toiseen kassaan, luovuttavan kassan ja vastaanottavan kassan tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista.

155 §

Kassankokouksen päätös vastuuvapauden myöntämisestä tai kanteen nostamatta jättämisestä ei estä kassaa nostamasta kannetta, milloin kassankokoukselle ei tilinpäätöksessä, toimintakertomuksessa tai tilintarkastuskertomuksessa taikka muutoin ole annettu olennaisesti oikeita ja täydellisiä tietoja kanteen perustana olevasta päätöksestä tai toimenpiteestä.

163 §

Joka

1) toimii toisen välikätenä tässä laissa tai vakuutuskassan säännöissä olevan äänioikeuden rajoittamista koskevan säännöksen tai määräyksen kiertämiseksi,

2) rikkoo tämän lain säännöksiä tilinpäätöksen, toimintakertomuksen tai tilintarkastuskertomuksen laatimisesta tai kassan selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamisesta tai

3) Vakuutusvalvontaviraston 101 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti luovuttaa tai panttaa kassan hallinnassa olevaa omaisuutta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *vakuutuskassarikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

167 §

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön ja Vakuu-

tusvalvontaviraston hallussa olevista kassojen tilinpäätöksistä ja toimintakertomuksista on jokaisella oikeus saada tieto.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vakuutuskassan kirjanpitoon siltä tilikaudelta,

joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Vakuutuskassa saa soveltaa tätä lakia sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Niihin arvonkorotuksiin, jotka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan soveltaa niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 1325

L a k i**merimieseläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/1956) 37 §:n 1 momentti, 44 §:n 2 ja 3 momentti, 51 §:n 2 momentti, 51 b §:n 1 momentti, 7 luvun otsikko, 54 §, 54 a §:n 1—3 ja 6 momentti ja 57 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 37 §:n 1 momentti, 51 §:n 2 momentti, 51 b §:n 1 momentti, 54 §, 54 a §:n 1—3 ja 6 momentti sekä 57 §:n 1 momentti laissa 485/2002 sekä 44 §:n 2 momentti osaksi laeissa 1253/1995 ja 739/1966, seuraavasti:

37 §

Hallituksen tehtävänä on:

1) huolehtia eläkekassan hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä;

2) ratkaista eläkeasiat;

3) antaa lausuntoja ja tehdä esityksiä merenkulkijoiden eläketurvaa ja sen kehittämistä koskevissa asioissa;

4) huolehtia, että eläkekassan kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty ja että eläkekassalla on toimintansa laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät;

5) hyväksyä eläkekassan sijoitussuunnitelma;

6) päättää eläkekassan varojen sijoittamisesta;

7) nimittää eläkekassan toimitusjohtaja

sekä muut johtavat toimihenkilöt sekä päättää heidän palkkauksestaan ja muista näihin toimiin liittyvistä asioista;

8) laatia vuosittain eläkekassan tilinpäätös ja toimintakertomus;

9) kantaa ja vastata eläkekassan puolesta; sekä

10) hoitaa eläkekassan ne asiat, jotka eivät kuulu valtuuskunnan hoidettaviksi.

44 §

Varsinaisessa kokouksessa on:

1) esitettävä tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus;

2) käsiteltävä kysymys edellisen vuoden tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamisesta;

HE 224/2004
TaVM 31/2004
EV 230/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1606/2002; EYVL N:o L 243, 11.9.2002, s. 1
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/65/EY; EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 28
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY; EYVL N:o L 178, 17.7.2003, s. 16

3) päätettävä niistä toimenpiteistä, joihin edellisen vuoden hallinto ja tilinpäätös antavat aiheita;

4) määrättävä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajain palkkiot;

5) valittava tilintarkastajat ja heidän varamiestensä; sekä

6) käsiteltävä muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistaminen sekä päätöksen teko toimenpiteestä, johon edellisen vuoden hallinto ja siitä tehty tili antavat aiheita, on siirrettävä viimeistään kahden viikon kuluessa ilman erikutsua pidettävään jatkokokoukseen, jos siitä tehdään ehdotus, jota ei vastusteta tai jonka puolesta äänestyksessä annetaan vähintään kaksi kolmannelta saapuvilla olevien äänistä. Samalla on myös päätettävä jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

51 §

Eläkekassan kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä hallintoa tarkastamaan on tilikaudeksi kerrallaan valittava vähintään kaksi hyväksyttyä tilintarkastajaa ja heille vastaavat kelpoisuusehdot täyttävät varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Tilintarkastajan tehtävä päättyy tilikauden päätyttyä pidettävässä eläkekassan valtuuskunnan varsinaisessa kokouksessa tai milloin uusi tilintarkastaja on valittu tämän tilalle.

51 b §

Eläkekassan tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle eläkekassaa koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan eläkekassan toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan eläkekassan toiminnan jatkumisen; tai

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa

muistutukseen tai tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

7 luku

Eläkekassan tilinpäätös, toimintakertomus ja omaisuus

54 §

Eläkekassan kirjanpidossa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän luvun säännöksistä taikka 54 a §:ssä tarkoitettusta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksesta tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, eläkekassan tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan myös soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 1 §:n 5 ja 6 momenttia, 1 a—1 c, 4 ja 4 a §:ää, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa ja 2 momenttia sekä 4 c §:ää.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, 2 luvun 4 §:n 2 momenttia, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia sekä 6, 9 ja 11 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a, 13, 16 ja 17 §:ää, 7 a luvun 2—5 §:ää sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta eläkekassan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen.

Eläkekassa on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen noudattaen soveltuvin osin, mitä säädetään vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 §:n 4 momentissa, 1 c §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa, 4 ja 4 a §:ssä, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa ja 2 momentissa, 4 c §:ssä, 11 §:n 1 momentin 2—4 virkkeessä, 3—5 ja 8 momentissa sekä 11 a ja 11 b §:ssä.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 ja 2 §:ää, 7 §:n 6 momenttia, 7 a luvun 2—5 §:ää ja 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta eläkekassan konsernitilinpäätöksen ja emoyrityksenä olevan eläkekassan toimintakertomuksen laatimiseen.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on annettava tilintarkastajille vähintään kuukausi ennen eläkekassan valtuuskunnan kokousta.

54 a §

Eläkekassan harjoittaman vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseesta, konsernituloslaskelmasta ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutus toiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemat määräykset eläkekassan ja sen konsernin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä toimintakertomusta koskevien säännösten, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitetun asetuksen sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta eläkekassaan.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 54 §:n 4 momentista, vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c §:n 5 momen-

tista ja 11 a §:n 2 momentista, tuloslaskelman ja taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista, liitetiedoista, toimintakertomuksen tarkemmasta sisällöstä, tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä sekä konsernituloslaskelman ja -taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista ja liitetiedoista.

57 §

Merimieseläkekassa on Vakuutusvalvontaviraston valvonnan alainen. Eläkekassan tulee vuosittain kahden viikon kuluessa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamisesta toimittaa Vakuutusvalvontavirastolle jäljennös tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastajien lausunnosta sekä kertomus toiminnastaan ja tilastaan. Kertomus on toimitettava Vakuutusvalvontaviraston vahvistaman kaavan mukaisella lomakkeella.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran eläkekassan kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Eläkekassa saa soveltaa tätä lakia sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 1326

L a k i**maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 17 b §, 17 c §:n 2 momentti, 17 e §:n 1 momentti, 17 f §:n 1 momentti ja 17 g §:n 1—3 ja 6 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 484/2002, seuraavasti:

17 b §

Eläkelaitoksen kirjanpidossa, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä konserniti-linpäätöksen laadinnassa on noudatettava kir-janpitolakia (1336/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomus-ta koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintaker-tomusta koskevista säännöksistä tai 17 g §:ssä tarkoitettusta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksesta tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, eläkelaitoksen tilinpäätökseen ja toimintaker-tomukseen sovelletaan myös soveltuvin osin vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 §:n 5 ja 6 momenttia, 1 a—1 c, 4 ja 4 a §:ää, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa sekä 2 momenttia sekä 4 c §:ää.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, 2 luvun 4 §:n 2 momenttia, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia sekä 6, 9 ja 11 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a, 13, 16 ja 17 §:ää, 7 a luvun 2—5 §:ää sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta eläkelaitoksen tilinpäätöksen ja toi-mintakertomuksen laatimiseen.

Eläkelaitos on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konserniti-linpäätöksen noudattaen soveltuvin osin, mitä säädetään vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 §:n 4 momentissa, 1 c §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa, 4 ja 4 a §:ssä, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa sekä 2 momentissa, 4 c §:ssä, 11 §:n 1 momentin 2—4 virkkeessä sekä 3—5 ja 8 momentissa sekä 11 a ja 11 b §:ssä.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 ja 2 §:ää, 7 §:n 6 momenttia, 7 a luvun 2—5 §:ää ja 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta eläkelaitoksen konserniti-

HE 224/2004
TaVM 31/2004
EV 230/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1606/2002; EYVL N:o L 243, 11.9.2002, s. 1
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/65/EY; EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 28
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY; EYVL N:o L 178, 17.7.2003, s. 16

linpäättöksen ja emoyrityksenä olevan eläkelaitoksen toimintakertomuksen laatimiseen.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on viimeistään tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä annettava tilintarkastajille, joiden tulee seuraavan huhtikuun 15 päivään mennessä antaa hallitukselle tilintarkastuskertomuksensa.

17 c §

Eläkelaitoksen kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä hallintoa tarkastamaan valtuuskunnan on tilikaudeksi kerrallaan valittava vähintään kaksi hyväksyttyä tilintarkastajaa ja heille vastaavat kelpoisuusehdot täyttävät varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Tilintarkastajan tehtävä päättyy tilikauden päätyttyä pidettävässä eläkelaitoksen valtuuskunnan varsinaisessa kokouksessa tai milloin uusi tilintarkastaja on valittu tämän tilalle.

17 e §

Eläkelaitoksen tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle eläkelaitosta koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan eläkelaitoksen toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan eläkelaitoksen toiminnan jatkumisen; tai

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutukseen tai tilinpäättöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

17 f §

Eläkelaitoksen tulee vuosittain kahden viikon kuluessa tilinpäättöksen ja toimintakertomuksen vahvistamisesta toimittaa jäljennös tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastajien lausunnosta Vakuutusvalvontavirastolle sekä kertomus toiminnastaan ja tilastaan:

1) maatalousyrittäjien eläkelain alaisen muun toimintansa kuin ryhmähenkivakuutuksen osalta eläketurvakeskukselle;

2) maatalousyrittäjien luopumisetuuksia koskevien lakien alaisen toimintansa osalta maa- ja metsätalousministeriölle; sekä

3) koko toimintansa osalta Vakuutusvalvontavirastolle.

17 g §

Eläkelaitoksen harjoittaman vakuustoittoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase-, ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseesta, konsernituloslaskelmasta ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuustoittoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset eläkelaitoksen ja sen konsernin tilinpäättöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä toimintakertomusta koskevien säännösten, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitetun asetuksen sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta eläkelaitokseen.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä määräajaksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 17 b §:n 4 momentista sekä vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c §:n 5 momentista ja 11 a §:n 2 momentista, tuloslaskelman ja taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista, liitetiedoista, toimintakertomuksen tarkemmasta sisällöstä, tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä sekä konsernituloslaskelman ja -taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista ja liitetiedoista.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

3768

N:o 1326

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran eläkelaitoksen kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Eläkelaitos saa soveltaa tätä lakia sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 1327

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus**rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen, biologisten hyödykkeiden ja eräiden muiden sijoitusten merkitsemisestä vakuutuskassan ja eläkesäätiön tilinpäätökseen**

Annettu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2004

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 29 päivänä joulukuuta 1995 annetun eläkesäätiölain (1774/1995) 41 a §:n 4 ja 5 momentin ja 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 74 b §:n 4 ja 5 momentin nojalla, sellaisina kuin ne ovat, eläkesäätiölain 41 a §:n 4 ja 5 momentti laissa 1323/2004 ja vakuutuskassalain 74 b §:n 4 ja 5 momentti laissa 1324/2004 seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan, kun vakuutus- kassa ja eläkesäätiö merkitsee rahoitusvälineen, sijoituskiinteistön, biologisen hyödykkeen tai muun tässä asetuksessa määritellyn sijoituksen tilinpäätökseensä eläkesäätiö, eläkesäätiölain (1774/1995) 41 a §:n 4 tai 5 momentin sekä vakuutuskassa, vakuutuskassalain (1164/1992) 74 b §:n 4 tai 5 momentin mukaisesti.

Tämä asetus ei sisällä 1 momentissa tarkoitettujen sijoitusten kirjanpidollista määrittelyä. Tätä asetusta sovelletaan muihin tase-eriin kuin sijoituksiin vain 3 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

2 §

Rahoitusvelkojen arvostaminen käypään arvoon

Rahoitusveloista käypään arvoon arvostaan sellaiset velat, jotka ovat:

- 1) osa kaupankäyntisalkkua tai
- 2) rahoitusjohdannaisia.

3 §

Rahoitusjohdannaisten arvostaminen käypään arvoon

Rahoitusjohdannaiset arvostaan käypään arvoon.

Rahoitusjohdannaisina pidetään tässä asetuksessa rahoitusvälineisiin perustuvia sopimuksia, joissa jommalle kummalle sopimuspuolelle annetaan oikeus selvitykseen käteisellä tai jollakin muulla rahoitusvälineellä, lukuun ottamatta sopimuksia, jotka:

- 1) on tehty täyttämään ja jotka edelleen täyttävät hyödykettä koskevat yhtiön odotetut hankinta-, myynti- tai käyttövaatimukset;
- 2) alun perin tarkoitettiin tähän tarkoitukseen; ja
- 3) odotetaan selvitettävän hyödykkeen toimituksella.

4 §

Rahoitusvälineet, joita ei arvosteta käypään arvoon

Käyvän arvon mukaista arvostamista ei sovelleta:

- 1) rahoitusvälineisiin, jotka eivät ole joh-

dannaisia ja joita pidetään niiden eräpäivään saakka;

2) vakuutuskassan ja eläkesäätiön itse myöntämiin lainoihin ja muihin saamisiin, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa; ja

3) rahoitusvälineisiin, joissa on sellaisia erityispiirteitä, että kyseisiin rahoitusvälineisiin olisi yleisesti hyväksytyyn käytännön mukaisesti sovellettava muista rahoitusvälineistä poikkeavia laskentasääntöjä.

5 §

Suojauslaskennassa sovellettava arvostaminen ja merkitseminen tilinpäätökseen

Vara tai velka, jota voidaan pitää suojatuna eränä käypää arvoa koskevan suojauslaskentamenettelyn mukaisesti, taikka tällaisen varan tai velan yksilöity osa arvostetaan kyseisessä menettelyssä edellytetyn määrän.

6 §

Käypä arvo

Käypä arvo määritetään käyttäen markkina-arvoa niiden rahoitusvälineiden osalta, joille on vaikeuksitta määriteltävissä luotettavat markkinat.

Muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen rahoitusvälineiden osalta käypä arvo määritetään:

1) rahoitusvälineen osista tai samanlaisten rahoitusvälineiden markkina-arvosta johdettuun arvoon, jos niiden markkina-arvo on luotettavasti määriteltävissä; tai

2) yleisesti hyväksytyjen arvostusmallien ja -tekniikoiden avulla laskettuun arvoon, jos se on luotettavasti määriteltävissä.

Mikäli rahoitusvälineen käypää arvoa ei voida määritellä luotettavasti 1 momentin tai 2 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisesti, rahoitusväline arvostetaan eläkesäätiölain 41 a §:n 1 ja 2 momentin ja vakuutuskassalain 74 b §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti.

Käypä arvo määritetään käyttäen markkina-arvoa niiden sijoituskiinteistöjen osalta, joille on vaikeuksitta määriteltävissä luotettavat markkinat.

Muiden kuin 4 momentissa tarkoitettujen sijoituskiinteistöjen osalta käypä arvo määritetään:

1) sijoituskiinteistön osista tai vastaavien sijoituskiinteistön markkina-arvoista johdettuun arvoon, jos niiden markkina-arvo on luotettavasti määriteltävissä; tai

2) yleisesti hyväksytyjen tuottoarvoon perustuvien arvostusmallien ja -tekniikoiden avulla laskettuun arvoon, jos se on luotettavasti määriteltävissä.

Sijoituskiinteistön käyvän arvon määrittäminen on perustuttava vuosittain tehtävään kiinteistökohtaiseen luotettavaan arvioon.

Mikäli sijoituskiinteistön käypää arvoa ei voida määritellä luotettavasti 4 momentin tai 5 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisesti, sijoituskiinteistö arvostetaan eläkesäätiölain 41 a §:n 1 momenttien ja vakuutuskassalain 74 b §:n 1 momenttien mukaisesti.

Biologisen hyödykkeen käyvän arvon määrittäminen on perustuttava halukkaan myyjän ja riippumattoman ostajan välisessä kaupassa saatavaan markkina-arvoon tai vuosittain tehtävään sijoituskohdekohtaiseen luotettavaan arvioon. Mikäli biologisen hyödykkeen käypä arvo ei ole luotettavasti määriteltävissä, se arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalennuksilla vähennettyyn hankintamenuun.

7 §

Käyvän arvon muutosten merkitseminen tuloslaskelmaan

Tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään tuloslaskelmaan tämän pykälän mukaisesti käypään arvoon merkittävien rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen ja biologisten hyödykkeiden tilinpäätöshetken käyvän arvon ja edellisen tilinpäätöksen kirjanpitoarvon erotus. Mikäli käypään arvoon merkittävä rahoitusväline, sijoituskiinteistö tai biologien hyödyke on hankittu tilikauden aikana, tilikauden tuotoksi tai kuluksi kirjataan rahoitusvälineen tilinpäätöshetken käyvän arvon ja eläkesäätiölain 41 a §:n 1 momentin tai vakuutuskassalain 74 b §:n 1 momentin mukainen hankintamenon erotus.

8 §

Käyvän arvon rahasto

Edellä 7 §:ssä säädetystä poiketen merkitään mainitussa pykälässä tarkoitettu erotus rahoitusvälineen osalta omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon, jos

1) kyseessä on suojauslaskentamenettelyssä käytetyn välineen merkintä, jolla koko arvonmuutoksen tai sen osan merkitsemättä jättäminen tuloslaskelmaan mahdollistetaan;

2) kyseessä ovat sellaiset käyvän arvon mukaan arvostettavat rahoitusvälineet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa, lukuun ottamatta rahoitusjohdannaisia.

Käyvän arvon muutokseen sisältyvä laskennallinen verovelka tai verosaaminen merkitään taseeseen erityistä varovaisuutta noudattaen.

Käyvän arvon rahastoa on oikaistava, kun saaminen, velka tai johdannais sopimus lakkaa tai rahoitusväline luovutetaan.

9 §

Liitetiedot

Liitetietona on esitettävä käypään arvoon merkityistä rahoitusvälineistä:

1) käytettyjen arvostusmallien ja -tekniikojen perusteet niiden rahoitusvälineiden osalta, joiden käypä arvo on määritetty 6 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisesti;

2) suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt arvonmuutokset kunkin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmän osalta rahoitusvälineryhmittäin eriteltyinä;

3) käyvän arvon erittely tase-eräkohtaisesti käyttötarkoituksen mukaisiin ryhmiin ryhmiteltyinä;

4) tase-eräkohtainen tieto eräpäivään asti pidettävien rahoitusvälineiden käyvistä arvoista ja niiden jaksotetuista hankintamenoista;

5) niiden myytävissä olevien ryhmään kuuluvien rahoitusvälineiden kirjanpitoarvo, joiden käypää arvoa ei ole voitu määrittää luotettavasti eikä niitä siitä syystä ole voitu

merkitä kirjanpitoon käypään arvoon sekä syyt miksi kyseisten varojen käypiä arvoja ei ole voitu määrittää luotettavasti;

6) tiedot johdannaisten käytön laajuudesta ja niiden luonteesta kunkin rahoitusjohdannaisten lajin osalta, mukaan lukien olennaiset ehdot, jotka saattavat vaikuttaa tulevien kasvavirtojen määrään, ajoitukseen ja varmuuteen; ja

7) taulukko, josta ilmenevät käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana.

Liitetietona on esitettävä taseeseen käypään arvoon merkityistä sijoituskiinteistöistä:

1) käytettyjen arvostusmallien ja -tekniikoiden perusteet niiden sijoituskiinteistöjen osalta, joiden käypä arvo on määritetty 6 §:n 5 momentin 2 kohdan mukaisesti;

2) tuloslaskelmaan merkittyjen arvonmuutosten määrä;

3) jos vakuutuskassa tai eläkesäätiö ei pysty määrittämään joidenkin sijoituskiinteistöjen käypää arvoa luotettavasti, sen tulee esittää kuvaus sijoituskiinteistöistä ja selvitys miksi sijoituskiinteistön käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti;

4) niiden realisoitavuutta tai tuoton ja myyntitulon siirtämistä koskevien rajoitusten olemassaolo ja määrä;

5) olennaiset sopimuksiin perustuvat velvoitteet, jotka koskevat kiinteistöjen ostamista, rakentamista tai kunnostamista taikka niiden korjaamista, huoltoa tai peruseräparannusta; ja

6) periaatteet ja kriteerit, joita vakuutuskassa tai eläkesäätiö käyttää sijoituskiinteistöjen erottamiseen omassa käytössä olevista kiinteistöistä.

Liitetietona on esitettävä käypään arvoon merkityistä biologisista hyödykkeistä:

1) kuvaus käypään arvoon arvostettavista biologisista hyödykkeistä ja niiden ryhmitteilyistä;

2) jos biologisten hyödykkeiden osalta niiden markkina-arvoa ei ole luotettavasti määritettävissä, käytettyjen arvostusmallien ja -tekniikoiden perusteet sekä merkittävät oletukset joilla biologisten hyödykkeiden käypä arvo on määritetty;

3) tuloslaskelmaan merkittyjen arvonmuutosten määrä;

4) käyvän arvon erittely tase-eräkohtaisesti;

5) soveltuvien osin sellaiset muut olennaiset

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 1327

tiedot, joiden perusteella voidaan arvioida biologisten hyödykkeiden vaikutus vakuutus-kassan tai eläkesäätiön taloudelliseen asemaan tai tulokseen.

10 §

Riskienhallinta

Sen lisäksi, mitä kirjanpitolaissa (1336/1997), eläkesäätiölaissa, vakuutuska-salaissa, kirjanpitoasetuksessa (1339/1997) ja vakuutuskassan ja eläkesäätiön tilinpäätök-sestä annetussa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (1336/2002) säädetään toiminta-kertomuksessa tai tilinpäätöksen liitetiedoissa kyseisistä vakuutuskassoista ja tai eläkesää-tiöistä esitettävistä tiedoista, käypään arvoon merkityistä rahoitusvälineistä tulee esittää tiedot:

Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2004

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

1) rahoitusriskien hallinnan tavoitteista ja menettelytavoista;

2) hinta-, luotto-, likviditeetti-, ja kassa-virtariskeistä,

jos nämä tiedot ovat olennaisia vakuutus-kassan tai eläkekassan varojen, velkojen rahoitusaseman taikka voiton tai tappion arvioimisen kannalta.

12 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Tätä asetusta saadaan soveltaa ensimmäi-sen kerran eläkesäätiön ja vakuutuskassan kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen.

Hallitussihteeri Juhani Turunen